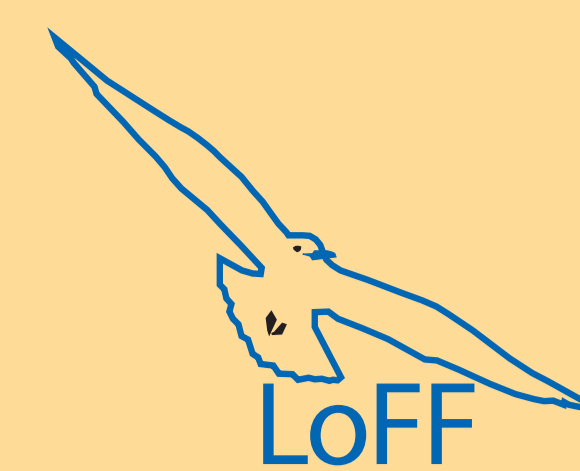

Adventdeltaet

Adventdeltaet ligger i bunnen av Adventfjorden. Deltaet er en del av fjordsystemet, Isfjorden, det største av fjordsystemene på Svalbard. To elver, Longyearelva og Adventelva, sender brevann ut i Adventfjorden. Elvene bidrar med store mengder sedimenter som avsettes i munningene av elvene. Disse deltaområdene danner grunnlaget for det rike fuglelivet, spesielt i trekkperiodene vår og høst.

Det er registrert mer enn 70 vannfuglarter i deltaet, mer enn i noe annet våtmarksområde på Svalbard. Den mest tallrike arten på vår- og høsttrekket er fjæreplytten. I tillegg huser området viktige hekkeplasser for flere vannfuglarter.

Adventdeltaet og Adventfjorden har en lang utviklingshistorie til den formen som vi ser i dag. Selve fjorden er dannet av erosjon som har skjedd i løpet av de siste to millioner år. I starten hadde fjorden sannsynligvis en V-form ved at det primært var elver som formet landskapet. Etter hvert ble breene mer dominerende, og formen på dalen ble endret til den U-formen som den har i dag.

Mye av utformingen har skjedd etter den siste istiden for ca. 20 000 år siden. På den tiden lå det en tykk iskappe som presset landområdene ned, og fjorden var da ca. 60 meter dypere enn i dag. Etter hvert som isen smeltet steg landområdene sakte opp til dagens nivå.

Elvene har i løpet av de siste 10 000 årene sendt ut store mengde sedimenter ut i fjorden. I dag utgjør disse et lag på mellom 10 til 20 meter på havbunnen og fyller opp begge elvemunningene.

Adventdeltaet som fugleområde

Adventdeltaet er et av Svalbards viktigste våtmarksområder. De tørre områdene innenfor elvemunningen er viktige hekkeområder, mens tidevannssonen, gruntvannsområdene og de indre delene av Adventfjorden er viktige beiteområder for mange vannfuglarter (arter som i kortere eller lengre perioder av sitt liv er knyttet til vann i forbindelse med hekking, trekk eller overvintring).

Om våren blir områdene tidlig isfrie, ofte tidligere enn andre store elvedeltaer på Spitsbergen. At de er isfrie er en forutsetning for at vaderne kan bruke disse områdene som rasteplass før de trekker videre inn til hekkeplassene.

Fugle- og dyrearter

Adventdeltaet er et viktig beite-, raste- og hekkeområde for en lang rekke vannfugler. Over 70 vannfuglarter er registrert i deltaet, hvorav 23 er vaderarter. Det er ikke registrert større arts mangfold i noe annet våtmarkssystem på Svalbard.

I trekkperiodene er fjæreplytten den mest tallrike arten. På vårtrekket kan det være opptil 2000 individer samtidig i fjæreamrådene, og i høstperioden opptil 1000. På høsttrekket er den største andelen av fuglene årsunger.

I fjæreperiodene beiter mange av artene aktivt på mudderbunnen som blir tilgjengelig. I floperiodene samles ærfugl, måker og vadere i flokker like over flomålet for å hvile i påvente av neste fjæreperiode. De vanligste måkeartene er polarmåke og krykkje, men også ismåke er relativt vanlig. Mer fåtallig er svartbak, grønlandsmåke, sildemåke og gråmåke.

I tillegg til å være et viktig beite- og rasteområde, er også deltaet et viktig hekkeområde for en rekke vannfuglarter. Havelle, ærfugl, fjæreplytt, polarsvømmesnipe, sandlo og rødnebbterne er alle arter som har reir i eller i nærheten av deltaområdet. For disse artene er også deltaområdet et

På brinken rett over Adventdeltaet ligger «LoFF-huset». Huset er bygget etter initiativ av Longyearbyen Feltbiologiske Forening (LoFF). Observasjonsdelen (til venstre) er alltid åpen for besøkende, og her finner du også mer informasjon om deltaområdet.

viktig oppvekstområde for ungene. Utpå ettersommeren samles mange hvitkinn- og kortnebbgjess med årets unger som trekker ned fra hekkeplassene lenger oppe i Adventdalen.

I de indre fjordområdene kan det iblant samles hundrevis av krykkjer, havhester og rødnebbterner når spesielle vind- og strømforhold medfører at store mengder byttedyr konsentreres. Også arter som smålom, praktærfugl, ærfugl, havelle, teist og polarlomvi beiter regelmessig i de indre fjordområdene. Ute i Adventfjorden slippes også kloakken fra Longyearbyen, og dette tiltrekker også noen av måkeartene.

I sommerhalvåret er det ikke uvanlig at det kommer inn hvithvalflokker som kan gå helt inn til Adventdeltaet. Fjellreven er ofte innom deltaet på jakt etter mat, og det finnes også hi i nærheten.

Adventdeltaet sett fra Varden på Sverdruphamaren. Elvene, Adventelva og Longyearelva, renner inn i deltaet henholdsvis fra sørøst og sørvest. Det store arealet som deltaet utgjør synes godt innerst i Adventfjorden. LoFF-huset er avmerket på bildet.

